
Datum : 18 december 2025

Betreft : Antwoord voor de Nota van Inlichtingen aanbesteding leerlingen- en jeugdvervoer

Aantal pagina's : 2

Toelichting:

Uit de geldende privacywetgeving (AVG) vloeit de verplichting voort voor Regio Rivierenland en de vervoerder om een verwerkersovereenkomst te sluiten. Op basis van het geheel aan omstandigheden en afspraken, is Regio Rivierenland (uitdrukkelijk) als verantwoordelijke aan te merken en de vervoerder als verwerker.

Verwerker

"een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt"

Uit de geciteerde definitie blijkt dat een partij die voor (of namens) de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, wordt aangemerkt als verwerker.

Gangbare rolverdeling in de praktijk

Uit het voorgaande volgt dat een opdrachtgever in de praktijk het doel en de middelen van de verwerking van persoonsgegevens door een opdrachtnemer bepaalt en dat de opdrachtnemer meestal persoonsgegevens verwerkt voor of namens de opdrachtgever. In de praktijk is de opdrachtgever dus de verwerkingsverantwoordelijke en de opdrachtnemer de verwerker. Op grond van artikel 28 AVG is het in dat geval verplicht dat de verantwoordelijke en verwerker samen een (verwerkers)overeenkomst sluiten. Onderdeel van de overeenkomst tussen Regio Rivierenland als opdrachtgever en de vervoerder als opdrachtnemer is het vastgestelde Programma van Eisen (PvE). Daarin is het volgende bepaald over de verwerking van persoonsgegevens:

"De opdrachtnemer verbindt zich ten opzichte van de opdrachtgever de aangeleverde persoonsgegevens overeenkomstig de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) te verwerken en de verplichtingen die op grond van deze wetgeving op de verantwoordelijke rusten na te komen. Hierbij hoort onder meer het afsluiten van verwerkersovereenkomsten."

In onderdeel 9.1 Data en privacy is daarnaast het volgende bepaald:

"Met betrekking tot data en privacy gelden de volgende voorwaarden:

- Behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij, zal ieder der partijen informatie en gegevensdragers welke haar ter beschikking staan, niet buiten het kader van deze overeenkomst aan derden ter beschikking stellen en aan haar personeel slechts bekend maken voor zover dat nodig is voor het verrichten van de overeengekomen prestaties.
- Beide partijen nemen strikte vertrouwelijkheid in acht ten aanzien van de informatie over elkaars organisatie en de reizigers- en ritdata.
- De door de opdrachtnemer verwerkte reizigers- en ritgegevens zullen door de opdrachtnemer uitsluitend worden verstrekt aan de opdrachtgever of aan een door de opdrachtgever daartoe schriftelijk aan te wijzen derde.

Regio Rivierenland is een samenwerkingsverband van acht gemeenten:

Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.

- De door de opdrachtgever aan de opdrachtnemer aangeleverde reizigergegevens zullen door de opdrachtnemer uitsluitend worden gebruikt voor de uitvoering van de ritten overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst.”

Duiding van de afspraken en feitelijke rolverdeling volgens de AVG

Het eerstgenoemde citaat bepaalt kort samengevat dat de opdrachtnemer de verplichtingen die de AVG aan de verantwoordelijke toekent, na dient te leven. Dat zou erop kunnen duiden dat partijen de opdrachtnemer hebben willen aanmerken als de verantwoordelijke. Deze bepaling zou wellicht echter ook zo kunnen worden begrepen dat de opdrachtnemer bij de uitvoering van de overeenkomst de opdrachtgever als verantwoordelijke moet ontzorgen en diens verplichtingen uit de AVG namens de opdrachtgever na moet komen. De bepaling wijst er in ieder geval ook op dat er verwerkersovereenkomsten gesloten moeten worden, al wordt in het midden gelaten tussen welke partijen dat zou moeten gebeuren, namelijk tussen Regio Rivierenland en de vervoerder of (ook) tussen de vervoerder en eventuele (sub)verwerkers die de vervoerder zou kunnen inschakelen.

Regio Rivierenland als verantwoordelijke en de vervoerder als verwerker

Met name uit het derde en vierde punt van het tweede citaat blijkt in elk geval duidelijk dat de opdrachtnemer de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens niet mag bepalen. Er is uitdrukkelijk bepaald dat de opdrachtnemer reizigersgegevens alleen mag gebruiken voor het uitvoeren van de ritten.

Zelfs al zou de eerstgenoemde bepaling tot doel hebben gehad om de opdrachtnemer als verantwoordelijke aan te wijzen, wat overigens niet onomstotelijk vast staat gezien er eventueel ook een andere uitleg mogelijk lijkt, dan nog volgen de verplichtingen van de AVG de feitelijke situatie. Met andere woorden: zelfs als partijen in hun overeenkomst een partij uitdrukkelijk als verantwoordelijke aanmerken, maar die partij is feitelijk niet de verantwoordelijke, dan volgen de verplichtingen uit de AVG de feitelijke situatie en niet wat partijen in afwijking daarvan hebben geprobeerd te bepalen. Naar analogie: ook als partijen in een overeenkomst zetten dat de ene partij geen werknemer is en de andere partij geen werkgever, dan gelden nog steeds de verplichtingen voor werkgevers en werknemers als deze partijen feitelijk wel degelijk werknemer en werkgever zijn.

Conclusie

Uit het geheel van de feitelijke omstandigheden en afspraken vloeit voort dat Regio Rivierenland als opdrachtgever feitelijk het doel van de verwerking bepaalt. De vervoerder verwerkt deze in feite ten behoeve van Regio Rivierenland als opdrachtgever en mag deze niet voor eigen doeleinden verwerken. Daaruit volgt dat Regio Rivierenland op basis van de feiten als verantwoordelijke is aan te merken en de vervoerder als verwerker. Dat heeft tot gevolg dat artikel 28 van de AVG van toepassing is en partijen verplicht zijn tot het sluiten van een (verwerkers)overeenkomst waarin alle in artikel 28 AVG bepaalde onderdelen zijn opgenomen.